

MIILANG

Hugo Treffneri Gümnaasiumi ajaleht | aastast 1925

oktoober 2008

Rebased jooksnud, rahu majas

Reportaaž

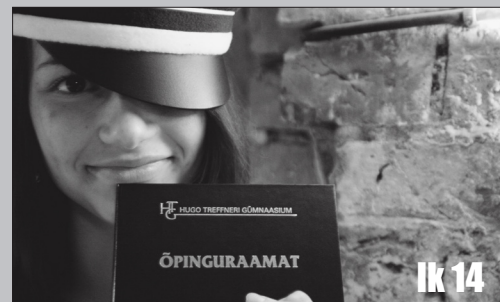
lk 6-7

Persoon

lk 8-9

Muuseum

lk 14

JUHTKIRI

Soovitades keelde

Kertu Vider

Elame ühes lõputus käskude-keeldude maailmas. Kuna enamik inimesi on sellega harjunud, ei panda neid igapäevaselt pidevalt tähele. Kord selle üle mõtlema hakanud, tundsin end kohe viimase kriminaalina.

Hommikul bussi astudes keelab esimene silt seista bussijahi kabiini kõrval, järgneb käsk kohe komposteerida pilet. Ei tea, kas see on eesti keele üldise liigse käskivuse pärast või tahetakse eesti rahvast lihtsalt kindlamini distsiplineerida ja hirmutada, aga taoliste mõteterade vastu tekib lausa trots neid mitte järgida.

Käisin hiljuti Londonis, kus suurlinna rahva ja turistide ohjamiseks kordi rohkem käske-keelde tarvis on, kuid seal ei hakanud need sellisel viisil vastu. Miks siis? Taas on küsimuseks, kas „süüdi“ on mahe inglise huumor või tunnetatakse inimeste üldist seadusekulekust paremini, aga silt „Smile, you're on CCTV (inglise põhiline turvakaamerasüsteem)“ Teeb iga kell silmad ette meie poodide põhilisele sildile „MEIL ON VIDEOVALVE!!!“, mis selle kurja kaamera ees ebamugavuse loob juba enne poodi astumist. Lisaks oleks isiklikult mul rõõm näidata oma täisealisust tõendavat dokumenti, sest „If you're lucky enough to look under 21, you must prove you're over 18.“ Taas inglaslik huumor ja kavalus, et need, kes veel täisealised pole, kuid napilt sellena paistavad, paha peale minna ei saaks.

Eestlased ei ole vaimuvaene rahvas, küll aga tihti mornid ja kinnised. Võib-olla olemegi sellised just potentsiaalse süüdioleku pärast, mida vihased keelud meile iga päev sisendavad. Kinu võiks ju ikka saada.

MIILANGU TOIMETUS

Peatoimetaja: Kertu Vider
Küljendus & Veeb: Ardo Aednik

Veeb: Ardo Aednik
Foto: Karl Haljasmets
Juhendaja: Age Salo

Toimetused: Lembi Anepaio, Karl Haljasmets, Triin Kaasik, Mirt Kruusmaa, Katrin Köbas, Tuuli Land, Helge Lilleorg, Triinu Lukas, Kaitlyn Merila, Sandra Oksaar, Heike Randalae, Liis Uustal, Laura Valli, Merilin Väärtnõu

www.htg.tartu.ee/miilang

Raha rattad ragisevad mööda reklaampindu

Tänaval rahu kõndida pole enam praktiliselt võimalik. Kas kriiskavad silma värviküllased reklaamid või pannakse pihku mõni reklaambuklet.

Sandra Oksaar

Ilmselt sellest ajast, kui leiti sõna ja pildi imeline vägi, on meil ka infovahetus. Sellest on edasi arenenud turunduse üks tähtsamaid vahendeid – reklaam. See on kõikjal, sest selles liiguvad ka suured rahasummad. Tihti on nähtavatel kohtadel nende institutsioonide või ürituste plakatid, mille taga on toetused või suur kasum. Noorartistidel polegi võimalust enda üritusi kuulutada, sest reklaampinna ja trükkimise eest tuleb maksta. Kuigi tihtipeale on suurfirmade kallid reklaamid koledamad. Kas või näiteks Kaubamaja hiljutine reklaamloosung ja –pilt „Mood ajab pead sassi“, mis ei kannata kriitikat.

Teadete ülesriputamine keelatud!

Veel hiljaegu oli võimalus oma plakateid kleepida erinevatele kasutamata pindadele nt. Ekraani kõrval olevale plangule, aga nüüd on tekkinud sinna sildid, mis hoiatavad teadete ülesriputamise eest. Noorte tegemised on väga tähtsad, sest nemad on peale k a s v a v põlvkond ja toovad uuendusi, aga kui ei lasta neil oma üritusi reklaamida, siis kuidas nad saavad lisada oma väikest

panust laia ja suurde kunsti?

Loesje

Tänavapildis võib näha väga värskendavaid valgeid plakateid, millel on ainult üks hea ja omanäoline mõte. Neid valmistab ja riputab üles liikumine Loesje (www.loesje.ee), mis sai alguse Hollandist ja nüüd funktsioneerib ka mitmetes Euroopa riikides. Kui on häid mõtteid, siis selle ühinguga saab kergesti liituda ja juba varsti võivad olla teie geniaalsed ideed avaldatud ja tänavail. Enamasti on tekst väga lihtne ja naljakas, mis tuletab meelde, et elu pole nii keeruline. (Näiteks – Tegin täna sõbrale pai!) Minu pilku haaravad pigem need tavalised plakatid kui Tasku keskuse avamisreklaamid.

Võitlus?

Kuidas võidelda selle linnailu reostamise vastu? Rebida maha ja hävitada koledus? Reklaamitööstuse kunstnik võib ju mõelda, et ta on loov ja tema teostus pakub inimestele ilu, aga tegelikult aitab ta ainult järjekordse mõttetuse asja propageerimisele kaasa. Nii ongi, et neile prügikasti-plakatile langeb maharebimise saatus. See on tegelikult huligaansus! Nii et otseselt lahendust polegi. Võib-olla polegi vaja võidelda, vaid leida endale head ja kasulikud müüri-lehed, võtta info ning liikuda oma sihtpunkti suunas edasi. Noppige vajalik info, talletage silmailu ning ärge rebige! Tehke ise kunsti!

Õpilaskogu teavituspurgakene

Õpilaskogu president Elisabeth Sinipalu.

Olen viimasel ajal üha rohkem kuulnud, et kaastrefreeristid ei tea õpilaskogu tegemistest suurt midagi. Seda olengi praegu parandamas. Tahan, et teaksite, mis on toimunud ja mis peagi juhtumas. Õpilaskogu sihiks sel aastal ongi endast märkuandmine.

Möödas on esimene kuu koolis, mis oli võrdlemisi rebastekeskne. Just äsja toimusid õpilaskogu juhatus

valimised selleks õppeaastaks. Olen kindel, et kokku on sattunud kamp tublisid aktiviste, kes tahavad teha ja õppida ka neid asju, mille jaoks koolitundides aega ei jätku, ent mis koolielu siiski elavdavad. Vanast juhatuselt jään mina vähemalt kuni jaanuarini neid veel abistama.

Ent ega äsja ametist lahkunud koosseis pole aktiivne olemist unustanud. Juba mõne nädala

pärast, 22. oktoobril toimub järjekorras teine fantaasiapäev, mille teemaks tänavu on "Mets" ning seda aitavad korraldada just Annegrete(11.e), Eva Liisa ja Martin(11.d).

Kuna tegemist on meie kooli juubeliaastaga, siis on toimumas väga palju erinevaid üritusi. Vaheldust on palju, aga see tähendab, et õpilaskogu enda üritusi ajakavva kuigi arvukalt ei mahu. Järgmine varakult paika pandud sündmus on Koolimiss 2009, mis leiab aset veebruar alguses. Korraldajateks Eva Liisa ja Riina, kes tegid seda ka möödunud korral. Ent ei tasu ajas väga palju ette rutata, küll jõuab veel sellest rääkida.

Tulemata ei jää ka kolmas fantaasiapäev, mis toimub kevadsemestril. Teada on nii kuupäev kui teema, aga sellestki on veel vara kõneleda.

Suvel mõtlesin murega, et mis saab raadiost - lõpetas kevadel ju suurem osa sealsest seltskonnast kooli. Hea meel on aga selle üle, et Oskar(11.e)

ÕOV 2008/2009

Õpilaskogu juhatuses:

Kristjan Martin Kasterpalu (10b)

Maarja Helena Meriste (10d)

Eva Liisa Kubinyi (11d)

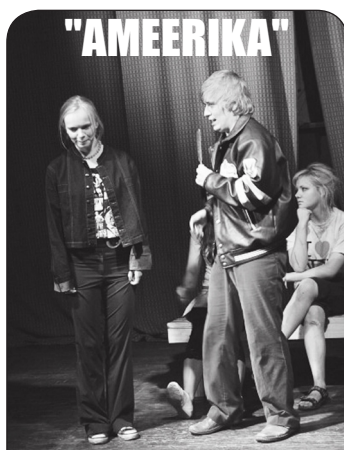
Laura-Maria Lehiste (11e)

ÕOV Presidendina jätkab Elisabeth Sinipalu (11d)

laseb ikka veel muusikat ning kindlasti on ta huvitatud uutest huvitava muusikamaitsega tegijatest. Huvi korral otsi ta üles!

Üles võid otsida ka õpilaskogu liikmed. Olgu siis teemaks mure, idee, mida koolis teistiti teha või tahtmine mingit üritust ellu viia - õpilaskogu ongi selleks, et siinkohal appi tulla. Ära pelga!

Seniks aga ärge laske sügisvihmadel tuju ära viia!

Etendused Genialistide klubis
Magasini 5

E:	27.10.	kell	19:00
T:	28.10.	kell	19:00
K:	29.10.	kell	19:00
E:	3.11.	kell	19:00
T:	4.11.	kell	19:00
K:	5.11.	kell	19:00

Rekl a a m

kuhu minna?
mida teha?

HTG otsib talenti!

Sinu suur võimalus!

ära maga **13. novembril**

kell **18.00** ole kohal!

Ootame õpilasi, kes:

- laulavad | laul ei pea, aga võiks olla omalooming
- tantsivad | kõik stiilid on lubatud
- näitlevad | või oskavad lihtsalt hästi sõnu ritta seada.

**Registreerumine kuni
10. novembrini huvijuh
kabinetis!**

Rebaste jooksu-aeg on selleks korraks läbi!

25. septembri hommik võis olla paras šokk ühele keskmisele eestlasele, kes viibis kella 8 ajal Tartu kesklinnas. Olid ju Raekoja platsi vallutanud õnnelike nägudega meigikunstnikud, kes värviliste terffner-istihakatiste jumestust kohendasid ja seejärel nad karastava veega ära pühitsesid. Rebaste ristimine 2008 oli alanud.

Mirt Kruusmaa & Tuuli Land

Kõige põnevam ja pingelisem osa rebaste ristimisest toimus keldris. Tulede sähvides pidid rebased kükakil läbimäpimeda keldri, mida raskendasid aegajalt ilmuvad trepid. Õnneks pakuti hiljem kehakin- nituseks maitsvaid snäkke. Rahva lemmikuks osutusid arbuusid mädarõikaga ja muude huvitavate komponen- tidega. Maitsemeeli karastati veel koeratoidu ja delika- tesskastmes kiludega, janu kustutamiseks pakuti fantaasiajooki.

Teibitud moderntants

Hiljem, pärast tunde, algas rebaste retsimise tähtsaim osa - jooks. Algas loomulikult Hugo Treffneri Gümnaasiumi hoovist. Rebased pandi ilusasti paari ja et mitte ükski kutsikas kaotsi ei läheks, teibiti nende käpad hoolikalt kinni. Jooks algas entusiastliku sörgiga läbi Rüütli tänava Raekoja platsini, kus esineti mõõdaminejatele modernsete tantsusammudega. Edasi läks jooks juba kiiremas tempos kuni Eesti Rahva Muuseumini, kus ootas järgmine ülesanne. Selleks oli muna rivi ühest otsast teiseni toimetamine käsi kasutamata. Rebased aga

10.d klassi neiudest koosnev 8. maailmaime.

ei põdenud: muna anti suu kaudu järgmistele edasi, kuni lõpuni välja!

Targad inimpüramiidid

Joostes ja lauldes käidi läbi mitmed kohad, kus kool on varem õpilasi harinud. Igas punktis jagati ülesandeid – vastavalt siis õhupalli hammastega lõhkamine, inimpüramiidi püstitamine ja koolitarkuse näitamine tähestikku tagurpidi ette lugedes, kambakesi slaalomi tegemine, jalgpalli mängimine ning palju muud ulmelist ja

naljakat. Lisaks sai mõnele klassile osaks õnn koos kaaslasega Kassitoomelt alla veereda.

Sepapoisse lauldes rühiti lõpuks välja Treffneri kuhu juurde, kus rebaste jooks kulmineerus vande andmisega Hugo valvsa pilgu all.

Õpetajad ei jäänud ilma

Rebaste ristimise Grande Finaletoomisõhtul koolimajas,

kui kõik olid oma jooksud lõpetanud. Selleks oli kaua ettevalmistatud tantsukavade esitamine. Öhtu hittideks oli sellised lood nagu: „Club Kung-Fu”, „Ämblikmees”, „Let’s get loud”, „Helistamulle mobiilile” ja „Klubparadiis”. Kõik kavad olid haaravad ja toredad, igal tantsul oma tõmbenumber ning klassijuhatajate aktiivne osalemine andis lisapunkte. Kõigile jääb arvatavasti tükiks ajaks eredalt meelde roosas kleidis Seevri ingellik lendlemine, Ristikivi „Nokkija” kostüüm, Parisoo erksad tantsuliigutused ja Jürgensteini haldjatolm.

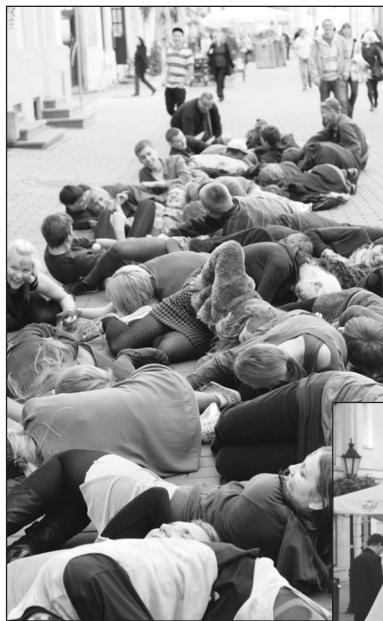
Õhtul lubati traditsioonidele vastavalt ka riideketti teha, mille käigus võis kooli peal kasutada rebasedi käsi.

Kiidame end ise

Ja kaua aega enam ei kulunudki, kui kuulutati välja võitja – 10.a! Õnnelikud võitjad teenisid sellega välja ilusa karika ja au järgmisel aastal uued rebased üle vaadata. Õhtul kestis pidu veel kaua, sest kõigil oli, mida tähistada – eks me ole nüüd kõik täieõiguslikud treffneristid. Pärast ristimist on kõigil põhjust end kiita – rebastel selle eest, et on arvatud suure koolipere liikmeks, retsija il selle eest, et said h a k k a m a suurepärase ürituse ja k e n a määrimisega, kõigil teistel selle eest, et abistasid suuremal või vähemal määral nii moraalselt kui ka nõuga, ja õpetajail selle eest, et selleks aastaks on see nali läbi.

"...et mitte ükski kutsikas kaotsi ei läheks, teibiti nende käpad hoolikalt kinni."

Vallatud rebasekutsikad aktsioonis.

Tutvumisõhtu võitis "FLOWERPOWER"

18. septembril toimus kooli aulas rebaste tutvumisõhtu, kus testiti nii klassijuhatajate mälu, kui ka õpilaste orienteerimisvõimet. Üritus algas 11B klassi poiste särtsaka tantsuga ja edasi said rebased end proovile panna erinevatel jaburatel võistlustel. Lähtudes orienteerimisest ja näidendist, mida iga 10. klassi pidi esitama, osutus võitjaks loodusklass.

Tänavuste võitjate näidendi "vangla" stseen.

Kui Alar Ojalill Gruusiasse jõudis, polnud sõda veel alanud...

Sõitsin 3. augustil Gruusiasse eesmärgiga minna nädalasele mägimatkale Svaneetia maakonda seejärel vallutada Kazbeki mägi.

Alar Ojalill

Jõudnud Tbilisisse, täiendasime toiduvarusid ning asusime teele Svaneetia maakonnas 1500 meetri kõrgusel asuva Mestia küla poole. Teekond kujunes üle 10 tunni pikkuseks, mille vältel peatusime pikemalt näiteks hiljem tugevalt purustada saanud Gori linnas, kus käisime ära Stalini sünnikoha juures (hilisemates pommitamistes jätsid vene õhuväed selle loomulikult puutumata). Peatusime Zugdidi linna raudteejaama juures, et osta tagasisõiduks piletid, mida me kasutada ei saanud, sest meie tagasipöördumise päevaks polnud jaamahoonest pommitamise tõttu suurt midagi alles.

Muretu ronimine

Mestias majutati meid kohaliku giidi Miša perekonna külalistemajasse. Järgmisel kahel päeval tegime ühepäevased matkad madalamatele nõlvadele. 8. augustil pidime plaani kohaselt matkama umbes 3100m kõrgusele, sinna laagri püstitama ning järgnevatel päevadel läbima erinevaid marsruute. Kuid enne meie teele asumist võtsid sündmused riigis juba tõsisema pöörde. Saime teada, et Venemaa õhuväed on pommitanud Gori linna. Riigis

kuulutati välja mobilisatsioon ja president esines teleris erakorralise kõnega. Õhkkond andis mõista, et olukord on väga tõsine. Sellest hoolimata olime sel hetkel suhteliselt turvalises piirkonnas ja otsustasime oma programmiga jätkata. Tõusime sel päeval u. 2400m kõrgusele ning jäime laagrisse, kuna edasi

minnes ei oleks laagripaiga lähedal leidunud vett. Sel päeval me uusi uudiseid üldise olukorra kohta riigis ei kuulnud, lootes ise, et Goripommitamine jäi vaid ühekordseks juhtumiks.

Teekond katkeb

Järgmisel päeval jätkasime tõusu 3100 meetri kõrgusele. Püstitanud telgid, sai üks grupiliige kodustelt sõnumi, et on pommitatud ka Phothi sadamalinn Mustal mere ääres ja ka Tbilisi- lähedasi külasid. Pärast seda teadet muutusime murelikuks ning grupijuht andis meie olukorrast teada ka Eesti saatkonnale ja välisministriumile. Võtsime kõik ühendust ka kodustega, et neid rahustada. Sellel ööl kuulsime enne magamaminekut taevast tulevat tugevat müra, mida tekitasid üle lendavad Vene

pommitajad, tol hetkel tekkis esimest korda sisimas juba päris kõhe tunne. Järgmisel päeval tuli teateid, et Vene õhuväed on pommitanud strateegilisi rajatisi, näiteks riigi põhilist maanteed ja raudteid, kuid ka militaarehitisi, näiteks lasti õhku Tbilisi läheduses asuvat radarijaama ning sõjalennukitehas ja pommitati ka sõjalennuvälja.

Kui kõik senised rünnakud olid

maasturitega. Ka selle tee valimine oli ohtlik, sest viis välja maanteele, mida pommitati ja kontrolliti Vene vägede poolt. Mõistsime, et olime jäänud sõjalõksu. Saime teada, et eestlastele organiseeritakse erilend Armeenia pealinnast Jerevanist Tallinna, kuid distantsi tõttu oli meil võimatu sinna jõuda. Kui sõja alguses oli lisaks meile Gruusias veel 3 Eesti matkagrupperi, siis pärast lennu väljumist olime ainsad.

Sõja hingus

12. augustil oli meie m a j a s

murelik

ning abitu toimunud õhust, siis saime teada, et ka Vene maaväed on riiki sisenenud. Õhtusöögi ajal tegi meie grupijuht otsuse, et katkestame oma ettenähtud programmi ja läheme tagasi alla Mestiasse otsima võimalusi riigist väljumiseks. Ka sel ööl lendasid meist üle Vene pommituslennukid. 11. augustil tagasi n-õ koju jõudes saime teada, et kuna Vene väed sisenesid riiki ka Abhaasiast, siis lõikasid nad põhimõtteliselt ära ühe tee, mida mööda oleks olnud võimalik lahkuda Mestiasst.. Pidime valima teise tee, mis oli läbitav vaid neljaveoliste

ning abitu õhkkond, sest sõjategevus jõudis meile aina lähemale. Hommikupoolikul märkasime, et läbi küla sõidab pikk mehitud sõjaväeautode kolonn. Me ei teadnud, kas need on grusiinid või venelased. Läksin sõbraga uurima, mis toimub, kuid autod oli juba lahkunud Kui hakkasime kojutagasi minema, nägime meie poole marssivat u. 70-mehelist automaatide ja raketihetjatega varustatud sõdurite salka. Hiljem selgus, et need olid taganevad Gruusia väed, kes lähedases orus olid venelastega maha pidanud

ägeda lahingu. Grusiinid olid tänu oma headele positsioonidele alla lasknud 11 Vene lennukit ja haavanud või tapnud väga palju Vene sõjaväelasi. Taganemine tegi meid murelikuks, sest venelased võisid jõuda meie külle. Õnneks seda ei juhtunud. Päeva jooksul helistasid grupijuhile Eesti ajakirjanikud ja küsisid infot meie olukorra kohta, endiselt suhtlesime saatkonnaga ja ootasime sobivat võimalust külalt lahkumiseks. Järgmistel päevadel ootasime olukorrale lahendust ja täitsime aega magamise ja külalt ringi vaatamisega. Vahepeal me enam sõjale viitavaid märke ei näinud, kui välja arvata Gruusia sõjaväekopter, mis korduvalt meist üle lendas. Õhtul saime teate, et meist mitte väga kaugel olid

marodöörid rünnanud kolme küla, tapnud kõik grusiinid ja viinud mujalt inimesi ka koonduslaagritesse. Me olime tummaks löödud ning mõtlemas kõige mustemaid mõtteid. Mitu minutit valitses vaikus, kuni grupijuht meid rahustas. Minul igatahes söögiisu enam ei olnud ja läksin voodisse, esimest korda mõeldes, et äkki ma ei jõuagi kunagi Eestisse. Kui inimese elu on kaudselt või otseselt ohus, siis mõistab ta, mis talle tegelikult siin elus on tähtis ja nii ka mina. Andsin oma olukorrast sõnumi teel ka teada parematele sõpradele, kes muutusid samuti väga murelikuks.

Punktist A punkti B ja sealt edasi

15.augustil hakkas lõpuks ometi ärasõidust midagi

selguma, saatkonnast väideti, et meile saadetakse külalt küllaltki kaugemale vastu buss. Mestias sinna saamiseks peame aga ise transpordi muretsema. 16.augusti õhtupoolikul teatas grupijuht, et transport on olemas. Järgmisel hommikul kell 5 jätsime hüvasti meie giidi perega, kes meid võõrustas, ja alustasime oma sõitukahe UAZ tüüpi bussiga, mis viisid meid saatkonnaga kokku lepitud kohta, Lentekhi külasse. Hakkasime sõitma Musta mere ääres asuva Bathumi suunas, kuna Tbilisisse viivat maanteed kontrollisid venelased ja ohustasid marodöörid. Õhtul kui tegime peatuse, nägin kohaliku poe ees nutmas umbes 30-aastast meest, kes oli pommitamistes kaotanud oma poja. Pärast seda sain alles tõeliselt aru, et

tegelikult on selliseid inimesi sadu ja isegi tuhandeid. 18.augustil alustasime pikka teekonda mööda Türgi piiri ääres kulgevaid teid, mille olukord oli kohati väga halb. Viimasel 130 km läbimiseks kulus meil 7 tundi. Väsinult ja tüdinult tegime kõik, et jõuda järgmisele lennule Riiga. Pileti said lennule 11 liiget 14-st, kelle seas oli ka grupijuht (nemad jõudsid tagasi 20.augustil). Me otseselt mõttes jooksime passikontrolli ja lennujaama värava poole.

Seljataga seiklused, milliseid ma reisile minnes poleks iial osanud ette kujutada astusin mõne tunni pärast Riias lennukilt maha. Õnnelikult võtsid mind ja mu isa, kellega koos me need kannatused läbi elasime, vastu ema ja vend.

Marit Sirgmetsa

Maritit tuntakse kooli peal, kui tüdrukut, kes teeb teatrit. Tema lavastas eelmisel aastal palju auhindu võitnud „Väikese Printsia“. Lisaks aktiivsele koolivälisele tegevusele on ta üks klassi parimaid õpilasi ja inimene, keda kuulatakse.

Karl Haljasmets

Marit tuli meie kooli sellisest tundmatust kandist nagu Simuna. See oli noore Sirgmetsa jaoks täiesti loomulik käik, sest õde oli tol ajal juba meie kooli abituriumis. Vanas koolis olevat Marit olnud ka stabiilselt aktiivne noor inimene. Neiule meenub, et kui viimasel aastal kutsuti kõik aulas ette ja loeti, mis nad kõike head on teinud, siis tema nimekiri oli väga pikk ning nii ta siis seisis seal tükk aega ja punastas, kui tema saavutusi ette loeti. See olevat tema meelest ikka väga piinlik ja nõme olukord olnud. Gümnaasiumis oldud aastate jooksul on ta kõige enam õppinud oma tegevust rohkem teadvustama. Kunagi oli ta tohutu aktivist ja hääletoru, mõnes mõttes teiste esindusobjekt. Jumalale tänu: nüüd on ta enda arust hakanud muutuma juba inimeseks, mõtlevalks inimeseks täpsemalt.

Jõuline maatüdruk

Maritile ei meeldi sugugi, et teda esile tõstetakse. Tema sõnul arvatakse tihti, et ta on mingisugune tohutu intelligent või tark inimene. Marit lükkab need kuuldused kindlakäeliselt ümber. Põhjus peituvat lihtsalt selles, et ta suudab oma mõtteid sõnas välja tuua, kuna ta on jõuline maatüdruk. Seoseid ei ole siin mõtet luua. Marit arvab, et ta ei tohiks enda üle uhkust tunda, sest see oleks tema puhul hävitav jõud,

selline kiitus ei vii edasi! Mingi aja võib küll motiveerida, kuid hindab rohkem konstruktiivset kriitikat.

Ainult oma sõnadega

Imelik küll, aga Marit ütleb selgesõnaliselt, vaatamata oma aktiivsusele, et tal ei ole hetkel mingeid saavutusi. Suurimat uhkust tunneb ta selle üle, et saab aru, kui tema mõtetega manipuleeritakse, sõnu suhu pannakse. See tähendab, et ei jõuta ise vastavate ideedeni, seda tehakse sõprade, meedia, ja autoriteetide väidete abil. Humanitaarineiu ei oska seda ise veel vältida, aga on uhke, et saab sellest aru. Järgmine samm oleks, jõuda juba päris oma arvamuse avaldamiseni asjade kohta.

Tunded sõnade ees

Simunast pärit neiuga ei saa üle ega ümber teatrist. Selle kaudu teda ju tuntakse. Marit tahabki tulevikus hakata lavastajaks! Lavastamist ei saavat õppida, aga ta nõustub oma sõbra Tormiga, kelle sõnul annab teatrikool võimaluse palju proovida - sinna ta plaanibki kunagi minna. Preili Sirgmets tahab õppida seda teatrikeelt ehk väljendamist läbi tunnete ja emotsioonide, mitte sõnadega. Niimoodi jõutavat inimese hinge lähemale kui teoreetilise jutuga. Läbi lava tahaks Marit kunagi midagi Eestis muuta, aga ometigi on ta selle suhtes päris pessimistlik, sest tema sõnul peaks siis midagi fenomenaalset korda saatma.

Iseeneslik patriootlus

Kultuur on kahtlemata tüdrukule südamelähedane. Seetõttu ei pea ta ka õigeks kultuuriürituste suuremat käibemaksu, kuna riigi

peamine ülesanne on hoida keelt ja kultuuri ning praegu töötatakse selle vastu. Samas ei ole ta erilises vaimustuses hiljuti toimunud öölaulupeost, mis tema meelest oli patriotismi liigne pealesurumine. Mariti arvates peaks patriotismiga olema nagu usugagi - see peab tulema iseenesest, mitte sunnult.

Austaja publikust

Siiamaani on ka tema elu kõigeilusamhetkseotudteatriga. Ta tuli tagasi just Betti Alveri luulekonkursilt. Järgmisel päeval rongiga Tartusse sõites jälgis teda

ü k s

meesterahvas väga kaua, nii et Maritil hakkas imelik. Igatahes pärast ta kohtus temaga veel linnas ja mees kinkis Maritile ühe raamatu ning ütles, et talle meeldis väga, mis ta laval tegi! See žest jäi teda pikaks ajaks saatma.

Päevaga maailma ei päästa

Tüdrukul on üks suur mure. Selleks on vohav süvenematus, mida leidub tema sõnul ka meie koolis. Mariti teeb kurvaks, et paljudes kohtades rajaneb kõik kiirusel aga kiiresti ja rabistades asju ära teha ei ole tema arvates mõtet. Ka ideaalne päev ei ole tema jaoks maailma päästmist nõudev, vaid aeg, mil saab süvitsi keskenduda ühele asjale.

Marit on minuga ka päris otsekohene: ta arvab, et läheb kunagi hulluks. Ei tea küll miks, aga neil on selline tunne. Enesetappu ta siiski ei plaanivat, nii et potentsiaalsed kosilased päris verest välja ei pea lööma. Tema omadus on see, et ta vahel räägib iseendaga, mis ei olevat Sirgmetsa arvates

on keelatud kiita!

Lemmikute TOP 7

Näitleja: Rain Tolk
Söök: mulgipuder
Tegevus: Paula, Liisi või Mariaga rääkimine
Raamat: Andres Maimiku „Vana Viha“
Etendus: Von Krahli „Kajakas“
Film: „Kellavärgiga apelsin“
 Lavastaja: Kristian Smeds

Väike valem, kuidas Maritiga hästi läbi saada:

1. Ära kiida teda ette ja taha
2. Ära pea teda ja tema. arvamust mõne klassikaaslase omast paremaks.
3. Ära kardada teda.

sugugi normaalne.

Vabal ajal on Marit soliidne, õnneks on tal väga vähe vaba aega.

Meelt mööda võimukad mehed

Naljakas on, et minu toredal klassiõel ei ole meeste suhtes üldsegikõrgelennulisinõudmisi. Mees ei pea isegi mitte ilus olema! Ideaalne kaaslane peab oskama lihtsalt Mariti mingitel hetkedel paika panna ehk siis olema võimukam kui tüdruk ise. Lõpuks annab ta arglikult väikese vihje, et mees peaks ka tark olema. Ühesõnaga püssi pöösasse ei ole kellelgi mõtet visata, tuleb asi lihtsalt kätte võtta! Heaks võimaluseks on pärast tunde linnaraamatukokku minna, kus meie teatritegelane tavaliselt pärast tunde lehte käib lugemas.

Unistustest rääkides jääb neiu kidakeelseks, kuna ei tahtvat seda ära sõnuda. Muidugi Marit palub, et ma lõpus tema õde preili Marianni mainiksin, kelle üle ta on väga uhke ning perekonna koera Scoobyt, kes on lihtsalt mõnusalt karvane ja pruun.

Liis Pokinen, 12e

Treffner, teater viis meid kokku. Juba enne suurte sõnade vahetamist tundsin, et Marit on oma inimene. Üldjoontes on ta ambitsioonikas, ratsionaalne, aus, vallatu ja hea. Kui Maritil on plaan, siis Marit tegutseb julgelt. Võtab lihtsalt kätte ja lavastab tüki, sõidab jalgrattaga läbi pool Eestit või rongiga pool Euroopat. Võin julgelt öelda siin ja praegu, et läheksin Maritiga ümbermaailmareisile ja vaataksin temaga päev otsa "Teletupsusid".

Marit - tegus noor, kel särav silmavaade ja aval naeratus ning kes oskab kuulata ja märgata ja arvata. Tugev isiksus, kes suutnud oma Tartu-perioodil juba palju olulist korda saata. Seda ometi mingil talle eriomasel tagasihoidlikul ja siiral moel. Usun, et tulevastel teatriteadlastel on põhjust aastate pärast Mariti praegusi tegemisi lähemalt uurida.

õp. Tiina Pluum

Hõõrume kõrvad rulli

9. oktoobril toimus koolis ruumis 312 esimene esmaabi tund kooliõde Stella juhtimisel.

Lembi Anepaio

Esmaabi tunni klassi poole suundudes ei osanud ma arvata, kas kohti on veel küllaga või pean ennast kuskile seina äärde toppima. Tegelikuses aga oli ruumi täiesti parajalt – kõik, kes tahtsid, mahtusid ära.

Kooliõde Stella rääkis alustuseks sellest, kuidas on õige esmaabisse helistada. Tuli välja, et tegelikult see ei olegi nii lihtne, eriti šokiseisundis, mis inimesi tavaliselt valdab, kui on juhtunud midagi sellist, mis nõuab kiirabi kutsumist. Sellepärast oleks kasulik eriti maakohtades elavatel inimestel telefoni kõrval hoida väikest joonist, mille pealt oleks hea vaadata ja seletada, kuidas kiirabi vajalikku kohta peab sõitma.

Koer ketti

Enamusele kuulajate seas tuli üllatusena fakt, et kui õue peal jookseb koer, ei pruugi kiirabibrigaadi töötajad autost üldse väljuda enne, kui koer on kindlalt ketti pandud. On olemas isegi reeglid, mis lubavad meedikutel sellisel juhul koera jalaga eemale peletada. See esmapilgul vahest brutaalsena tunduv reegel aga tegelikult kaitseb arste, kuna on olnud juhtumeid, kus päästjad ise on saanud koera käest hammustada.

Stella rääkis ka sellest, et enne, kui pole kindlaks tehtud näiteks seda, kas kannatanu hingab või kas tal pulssi on, pole mõtet kiirabisse helistada, kuna siis ei ole võimalik anda adekvaatset ja vajalikku infot, ning meedikutel on keeruline otsustada, kui kiiresti, millise auto ja mis tarvikutega kohale sõita. Kui kõlas küsimus, et kuidaskindlaksteha, kas inimene on teadvusel, oli korraldada klassis

vaikus, siis hakkas tasakesi kostma erinevaid arvamusi, et tuleks võimalikku kannatanut kõnetada (aga kindlasti valjult, nagu kooliõde täpsustas), raputada ja kõditada. Stella aga pani terve rühma naerma faktiga, et kõige efektiivsem viis teadvuse kindlaks tegemiseks on inimese kõrvu rullida. See pidi olema piisavalt ebameeldiv, et isegi kõige tugevama unega inimesed selle peale silmad lahti teevad.

Õpetus kõikidele abivalmitel, kes minestavaid neidusid püüavad – järgmine kord ärge hoidke neid kõige kiustemitte püsti, vaid laske neil olla pikali, soovitatavalt veel jalad näiteks pingi peale kõrgemale pandult.

Küsimapeabkoike

Kui hädaabinumbril helistades küsitakse ohvri vanust, siis ei ole see mitte uudishimust, vaid vajadusest. Kindlasti aga ei tohi kõnet ise enne ära lõpetada, kui dispetšer on seda lubanud.

Peale info, kuidas õigesti õnnetusest teatada, näidati ka juba seda, kuidas kannatanu kaela võimalike lülivigastuste puhul fikseerida nii käte, põlvedekui kas selleks ettenähtud kaelatõe abil. Näitamiseks kasutas Stella üheteistkümnenda klassi noormeest, kes oma õnnetuseks oli sattunud liiga ette istuma. Tegelikult küll midagi hullu õpilasega ette ei võetud, ainult natuke mati peal

lamamist, kaelatõe kandmist ja šokiasendisse sätitud olemist.

Inimese külili pööramine ei tundu enam sugugi nii lihtne olevat, kui tead, et kogu keha peab korraga pöörama ning kindlasti ei tohi pead venitada ega kuidagimoodi kiskuda. Samuti peab mees hoidma, kuidas tuleb sättida kannatanu käed ja jalad, et õige asend püsiks ning vigastatu paari hetke pärast tagasi kõhuli ei vaju, kus ta halvemal juhul ära võib lämbuda.

Stella hoiatas meid ka

ning see, mida teha siis, kui oled endal silmamuna pooleks lõiganud. Kuigi lõpp võib tunduda ehmata, oli tund väga kasulik ja huvitav, ning kuigi Stella alguses tunnistas, et ta ei ole harjunud esinema, siis ka väga hästi ette kantud.

Kuidas teil tuli idee seda tundi korraldada?

Anna-Liisa Jõgi: Idee sündis vajadusest, ma arvan. Esmaabi on ma arvan, selline asi, mida kõik inimesed võiksid osata aga mida ise on keeruline õppida. Ühest küljest on vajadus, teisest küljest on meil suurepärase kooliõde Stella, kes on kompetentne sel alal.

Kas on reaalne, et õpilane, kes seal tundides käib, saab esmaabi andmise korralikult selgeks?

Kooliõde Stella: Ei selgeks ta kindlasti ei saa, jaa aga natuke vähemalt kuuleb midagi, jätab ikkagi meelde ja jääb lootus, et kui seda ükskord vaja on, et tal ikkagi meenub siis, mis on nähtud ja kuulnud.

Anna-Liisa Jõgi: Mina võin oma kogemusest rääkida. Ma olen elu jooksul käinud neljal esmaabi kursusel. Neli korda neli tundi. Ja kui mul küsida, et kas ma valdan esmaabi, siis kindlasti mitte. Ma ei ole seda kasutanud. Õppida on väga tore erinevaid asju, aga esmaabi ma siiski pikapeale kasutan. See on asi, mis ei jookse mitte kunagi mitte kellelgi mööda külgi alla. Sest kui esmaabiks vajadus on, siis pole seda mitte kellelgi aega ega võimalust õppida.

Kooliõde Stella: Midagi ikka külge jääb. Ma ei eeldagi, et elustamist peaks kohe esimese korra peale oskama aga neid lihtsamaid võtteid nagu koerahammustus või luumurd või kukkumine – et oskaks ise midagi teha, mitte ei tule kaks päeva hiljem arsti juurde, vaid oskad kohe reageerida, kas paned midagi külma peale. See ikka meelde jääb.

Ära hoi neidu püsti!

salakavalate sisemiste verejooksude eest, mida pole näha, aga mis sellegipoolest on väga ohtlikud. Kui inimene ilma välise põhjuseta näost värvi kaotab ning külma higiga kattub, on väga tõenäoline, et tal võib olla ränki sisemisi vigastusi.

Arteriaalse verejooksu puhul tuleb verejooks võimalikult ruttu peatada, kuna vastasel juhul võib inimene umbes seitsme minuti jooksul verest tühjaks joosta.

Tund lõppes positiivse sõnumiga, et järgmine loeng on 6. novembril, teemaks haavad

Ebaõnnestunud astronaut vajab harjumiseks 100 päeva

Sellest õppeaastast alustas meie koolis tööd sakslasest inglise keele õpetaja, Marcus Hildebrandt. Kas tõesti on eesti nimed kummalised ja õpilased arad? Tunni ajal hoidke rangelt oma mobiilid kotis ja kui te kodutööd kontrollides ütlete, et kaelkirjak sõi teie vihiku ära, on lootust, et ta jääb teid uskumagi!

Liis Uustal & Heike Randlahe

Kuidas sattusite Eestisse?

Sattusin Eestisse abikaasa kaudu, 10 aastat tagasi. Saksa valitsus saatis mu Eestisse saksa keelt õpetama.

Kuidas õppisite eesti keelt ja milliseid keeli te veel oskate?

Eesti keelt õppisin 10 aastat tagasi Saksamaal kursusel. Lisaks eesti, saksa ja inglise keelele

oskan veel hispaania keelt, mida õppisin Eesti keeltekoolis, ja väga vähe ka prantsuse keelt.

Mis on kõige naljakam sõna eesti keeles?

Kõige naljakam sõna eesti keeles on jäääär. Rasked on kõik õ-tähega sõnad.

Õpetaja teie unistuste amet?

Väiksenä oli mul soov saada astronautiks, kuid mu füüsika oli nõrk, seepärast jäi see mõte katki. Keskkoolis tuli mõte saada õpetajaks. Õpetaja olen ka sellepärast, et mulle meeldib töötada koos noortega. Kui arvutiga on probleeme, saan abi küsida õpilastelt, mitte ei pea minema spetsialisti otsima.

Mis on eduka õpetaja saladus?

Mis on edukus?... Ma arvan, et õpetaja edukus on see, kui õpilased töötavad meelsasti

Sõna "jäääär" paneb targemadki mehed pead murdma.

kaasa. Edukust näitab see, kui õpilased pöörduvad abi saamiseks õpetaja poole ka väljaspool tundi.

Missugune peaks teie arvates olema õpetaja-õpilase vaheline suhe?

Kas neil peaks suhe olema?(naerab) Ma arvan, et õpetaja peaks panema paika reeglid, olema sõbralik. Õpilane peaks austama õpetaja sõna ja julgeda õpetajale muredest rääkida.

Mis on kõige kummalisem, mida õpilane teile on ütelnud?

See oli seoses kodutööga. Mäletan, et õpilane ütles, et kass sõi ta vihiku ära. Õpilane ütles, et kui ei usu, võite emale helistada ja küsida. Ma uskusin teda.

Mida teie tunnis kohe kindlasti teha ei tohi?

Mind ärritab, kui õpilane tegeleb tunnis mobiiliga. On veel palju asju, aga see on

peamine.

Tooge välja suurimad Saksa õpilaste ja Eesti õpilaste vahel.

Tegelikult suurt vahet ei ole, mõned õpilased töötavad meelsasti, teised mitte nii väga meelsasti. 8 aastat tagasi tundusid Eesti õpilased tagasihoidlikumad, kuid aastatega on nad muutunud julgemateks.

Kuidas te olete rahul Treffneri õppesüsteemiga?

Liiga vara on seda kommenteerida. Valitsuselegi antakse asjadega harjumiseks 100 päeva. Perioodisüsteem pole mulle uus, sest ka Kivilinnas oli perioodisüsteem. Siin koolis on õppetöö paremini organiseeritud. 100 päeva pärast tulge ja küsige minult uuesti seda küsimust.

Kas teie eelarvamus treffneristide suhtes osutus tõeks?

Tegelikult arvasin, et õpilased on rohkem motiveeritud ja see vastab ka 90% ulatuses tõele. Minu positiivsed ootused on igati täidetud. Uuele töökohale

ei lähe ma kunagi negatiivsete ootustega.

Mis on teie huvitavaimad seigad seoses õpetajaametiga?

Tegelikult oli üks väga piinlik lugu, seoses eesti nimedega. 3-4 kuud arvasin, et Eero on tüdruk, sest ta käitus peenelt ja viisakalt ning tal olid pikemad juuksed. Sain teada, et ta mängib jalgpalli ja tegeleb arvutitega.. ja siis ma mõtlesin, et oh, äge tüdruk! Sellest, kuidas asjad tegelikult olid, sain teada läbi ühe inglise keele harjutuse. Mul on siiani piinlik.

Olite te omal ajal koolis „paha-poiss“ või pigem „pai-poiss“?

Alguses olin „paha-poiss“, umbes 1-3 klass. Mulle üteldi, et Markus peab maha rahunema, sest segab aktiivselt tundi. 5-6 klass olin ma liiga vaikne ja üteldi, et ma pean tunnist rohkem osa võtma. Järgnevate aastatega saavutasin ma sellise keskmise oleku.

Ka mehhiklaste leivast saab väge

Juba 14. korda vahetas Võru juulis oma halli talupojakuue kirevamate rahvarõivaste vastu, pani neiudele rinda hõbedase läikega sõle, kõhis puhtaks talvel külma saanud hääle, pühkis tantsupasteldelt tolmu ning kutsus folkloorigurmaane degusteerima oma ja võõrast kultuuri, mekkima ja mõistma nende erinevusi ning sarnasusi.

Laura Valli

Kogu selle aasta temaatika keerles ümber leiva – oli ju ürituse tunnuslausekski „leevast saa väke“. Peatänaval äritisid erinevate leivasortidega saarlased, muuseumiinimesed õpetasid tänapäeva noortele rukkist erinevaidprodukte küpsetama ning jagasid informatsiooni meie esivanemate põhitoidust. Sellele vaatamata polnud esinejad ainult „musta leiva maalt“, vaid külaliste seltskond oli äärmiselt kirju – Baltikumist, Belgiast, Slovakkias, Rootsist, Norrast. Kõige kaugemaiks tulijaiks oli aga Mehhiko folkloorigrupp, kes ka eraldi etteaste tegi ning publiku jäägitult ära võlus.

Midagi silmale ja kõrvale

Nende tantsus oli tunda iidsete rituaalide hõngu ning südamest tulevat soovi oma kultuuri teistele näidata. Pärast esimest etteastet ilmusid lavalaudadele veel ka end helisevas hispaania keeles tutvustavad bandžodega mariachid, kes lisasid värvi muusika ja lauluga. Pooleteise- tunnise kontserdi käigus said eestlased pisut tuttavamaks nii traditsiooniliste igapäevaste tantsudega, lumivalge siidja kleidiga pruudi jalakeerutusega enne pulmi kui ka sümbolsete

rituaalidega enne hirvejahti. Kostüüme vahetati pärast pea igat tantsu, naised keerlesid mööda põrandat ning meesterahvad vehkisid vaat et elu ja surmaga riskides teravate nugaedega.

Kuumad eestlased

Ega saalis istuv publikki eestlaslikult külmaks jäänud. Aplausid olid tormilised ning võib julgelt väita, et poole kontserdist seisis rahvas püsti ja elas kaugetele külalistele kaasa. Eriline oli just fakt, et esinemine kätkes endas rahvalikku pillimuusikat, kirevaid kostüüme, rituaalidel ümisetavaid viise, energilisi laule ja erksalt mälusse talletunud tantsusamme, mis andsid suurepärase ülevaate Mehhiko kultuurist, tavadest ja kombestikust.

Selline oli mehhiko folkloorigrupp Alianza (hisp. k. - „liit“), mis koosneb andekatest noortest kultuurihuvilistest, kelle sooviks on väljendada end läbi traditsioonilise mehhiko muusika ja tantsude ning seda mitte ainult oma kodumaal, vaid ka mujal laias ilmas.

Midagi meenutamiseks

Üritus andis kahtlemata suure energialaengu ning tõi minuni suure doosi Mehhiko päikesepaistet läbi positiivset energiat kiirgavate artistide. Kõik, kellega pärast saalis viibitud aega kõnelesin, rääkisid omandatud kogemusest vaid ülivõrdes ning olid etteastest täiesti vaimustunud. Kandle kultuurimajast lahkudes oli Võru õhk lahedamaks läinud, kõrvus kumisesid tulised mehhiko viisid ja hispaaniakeelsed fraasid, peopesad aga kuumasid endiselt pooletunnisest järjestikusest plaksutamisest.

S. Henno "Mina olin siin" Suured sulid tõllas, väikesed võllas

„Kuigi tegelased olid noored, polnud tegu vaid noortefilmiga. Kujutati siiski täiskasvanumaailma, milles noored elada püüdsid: äri, teod, millel on tagajärjed, igapäevased mured, seks ja vägivald, seepärast oli näitlejavalik hea.

Helge Lilleorg

Mina olin siin“ väärrib kahtlemata suurt kiitust režissööri- (René Vilbre), näitleja-, stsenaaristi- (Ilmar Raag) kui operaatoritöö (Mait Mäekivi) eest. Kõik kahtlused peategelaste valikul (Rasmus Kaljujärv, Hele Kõre) hajusid kohe filmi alguses.

Ohutus kauguses?

Alati tuleb meeles pidada kuldreegel: suured sulid istuvad tõllas, väikesed ripuvad võllas. Kui elada maffiamaailmas, kehtivad maffiareeglid. Väga tõetruult ja oskuslikult oli kujutatud „maffiabandet“ ning nende kättemaksuviise. Mida see kõik ühele treffneristile ütleva peaks? Ebasutatav, et meie kooliperest kellegagi nii juhtuks nagu Rassiga (Rasmus Kaljujärv). Kas ikka on? Võib-olla oligi „Mina olin siin“ ülesäratuseks, et teadvustada iseendale, et ka ideaalsena tunduv keskkonnas leidub hädalisi, kes ootavad heldet abikätt „kõntsa“ seest väljatõmbamiseks. Mõned vajavad majanduslikku toetust nagu Rass, mõned

psühholoogilist.

Ohrvist kurjategija patud

„Mina olin siin“ paneb mõtlema paradoksile, et kurjategija võib samuti ohver olla, vajades lunastajat. Rass ei läinud ebaseaduslikule teele lõbust, vaid vajadusest kindlustada normaalsed elutingimused. Keegi ei sünni tegelikult narkodiileriks, selleks saadakse. Filmis saab selgeks, kui lihtsalt halvale

tuttavateringistki ära. Noored, kes elavad ebanormaalses kodus, tahavad iga hinna eest välja pääseda. Tundus, et neilt oli võetud ära lapsepõlv: liiga varases eas tuli rasketes tingimustes hakkama saada. „Põhikaagi“ Olari õe Hanna ja peategelase Rassi emad näiteks sooritasid enesetapu. Kui inimese „keskkoht“ (pere, lähedased, kodu) on paigast ära, siis hakkab ta ekslema. Rass igatses normaalset vaikset pereelu, mida tal polnud. Seetõttu üritas ta oma peret luua, nimetades häid inimesi enda ümber oma lähedasteks, ta vajas kindlustunnet.

Valik alla anda?

Juba linatose nimi on pretensioonikas: MINA OLIN SIIN. Tähendab, ei saa eitada, et sellised inimesed meiega paralleelselt elavad. Rassi lugu annab vaatajale signaali, mida ei saa eitada. Nimi nõuab tähelepanupööramist konkreetsele indiviidile. Rassi mure on kogu ühiskonna mure, tahame seda või ei. „C'est la vie!“ öelda oleks klišee, liiga lihtne on halvaga leppida, see tähendaks allaandmist. Olukorda muutes võib läbi kukkuda, nagu juhtus Rassiga: valik on meie. Kas jääme lamama või tõuseme pärast kukkumist vapralt uuesti, tugevamana kui enne.

„Mina olin siin“ peaksid vaatama kõik. Eriti vanemad, kes ei usuks eluilmaski, et ka nende lastega võib nii minna.

teele sattuda võib, aga tagasi normaalsesse ellu tulemiseks peab patud lunastama ja lootma, et kõik paremuse poole läheb. Rass saadeti vangi, ent tal oli armastatu, kes ta ära lubas oodata ning teadmine, et ta saab arstiks. Tal oli, kellesse uskuda: Renati (Hele Kõre)

Raske lapsepõli

Film polnud eluvõõras. Prototüübid tundsin oma

Ei ole nafta, on hoopis muuseum!

Uudishimu on suur, kui meid kooli keldriruumidesse Vello Salo näitust uudistama lubatakse. Maavarade asemel leiame eest vitriinid ja seinad täis erinevaid kirjutisi. Viimaks ometi on kõigile näha, et juba pikemat aega levinud jutud kooli muuseumist tõele vastavad.

Katrin Köbas

Selgus, et idee kooli muuseumist on väga vana. Õpetaja Aare Ristikivi imestas, et seda mõtet juba varem ellu viidud pole, sest nii vana ja auväärne kool vajab ometi tutvustamist. Uuesti päevakorda kerkiski muuseumi rajamine

eelkõige juubeliaastaga seoses ning kui projekt ka kooli arengukavva kirja sai, tagasiteed enam polnud.

Muuseumil on kolm sihtgruppi: külalised, kellele tahame rääkida HTG ajaloo; kümnendikud, kes näituste abiga saavad ehk kooli tunde sügisel kiiremini kätte ning vilistlased ja endised töötajad, kellel väljapnek võimaldab oma jälgi leida.

Ideedest puudust pole

Üks on kindel – muuseum ei saa kunagi täielikult valmis. See on aeglaselt arenev struktuur, mis hõlmab kahte erinevat suunda. Esiteks kronoloogilist ülevaadet kooli

ajaloost, teiseks teemasid, mida tahetakse eraldi ja täpsemalt kajastada. Plaanis on ka ajutised näitused nii väljastpoolt kui meilt endalt, näiteks õpilaste kasutatud spikritest või mõne õpetaja juubeli puhuks.

Hetkel keskendutakse siiski eelkõige kooli ajaloo käsitlemisele kõige üldisemas mõttes. „Luudele alles hakatakse liha kasvatama,” seletab Aare Ristikivi.

Kuna keldriruumid on üsna suured ning pinda ei plaanita üle möbleerida, saab seal tulevikus ka erinevaid üitusi korraldada.

„Kaua tehtud kaunikene,”

lausus diektor, kui tema

jutul käisin. Muuseumi valmimisse on panuse andnud nii praegused õpilased kui vilistlased ja õpetajad. Kooli ajaloo seotud esemeid on kogunenud juba paras posu. Kui kellelgi on kodus varasemast ajast pärinevaid HTG ajaloo seotud asju, võib neist julgesti teada anda. Töörühmadele võib alati ka uusi ideid välja käia.

Veel väljendas direktor heameelt, et ilus võlvidega ruum on lõpuks ometi endale otstarbe leidnud. Jääb üle vaid loota, et õpilased selle omaks võtaksid ning muuseum koolis võõrkehaks ei jääks.

Punased sokid või juuksur?

Et selgitada, millised on rebaste „emmed-issid“, võttis Miilang pihipinki 10. klasside juhatajad.

Kaitlyn Merila

1. Palun iseloomustage oma uut klassi kolme sõnaga.

Toomas Jürgenstein, 10.e: Klass on elav, tundub, et neil on ka palju ideid, kuid samas on nad veel süsteemitud-kaootilised.

Aare Ristikivi, 10.d: Entusiastlik, tegelikult nad nagu oleksid head lapsed, jutukad.

Danica Kubi, 10.c: Rahulik, aga aktiivne. Nad on armsad, sõbralikud ja targad.

Ülle Seevri, 10.b: Elurõõmus, sõbralik ja südamlük.

Priit Parisoo, 10.a: Suhteliseltaktiivsed, korralikud, raske on nii lühikese aja tagant hinnata. Ma olen rahul.

2. Mitu korda Te varem olete klassijuhataja olnud?

Toomas: Siin on kolmas ring

Aare: Kolm, nüüd on neljas.

Danica: Mitte ühtegi.

Ülle: Kolm.

Priit: Kaks.

3. Peate iga aasta uutele õpilastele täpselt sama asja rääkima. Mida teete, et tunnid endale rutiinseks ei muutuks?

Toomas: Aitab see, kui 40-50% tundi ette valmistada ning ülejäänud tund improviiseerida. Annan suure osa ka õpilastele, nemad kujundavad tunnid ise. Muidu ma lahendust leidnud pole.

Aare: Mul pole vaja midagi teha, ma unustan niikuinii ära.

Danica: Ma ei tee samu asju, ma uuendan oma tunde. Õpikut käsitlen loominguiliselt ja kohandan vastavalt tundidele. Tähtis pole õpetada õpikut, vaid õpilasi.

Ülle: Kogu aeg peab olema

uuendusi. Ma õpetan majandus-geograafiat ning see ju muutub ka väga kiirelt. Näiteks sel aastal ma võtsin kasutusele esitlused.

Priit: Õppekava oleme ise koostanud, kohandame vastavalt võimalustele. Mulle iseenesest stabiilsus meeldib. Iga klass on erinev - on suur vahe, kas tundi tuleb reaali või humanitaar (arvu vahe).

4. Kelleks te lapsena saada tahtsite?

Toomas: Loodusteaduste poole tõmbas mind juba väikesena. Mul oli unistus avastada tundmatuid liike. Minust oleks võinud saada geoloog või bioloog.

Aare: Ajaloo õpetajaks.

Danica: Jooksuriks.

Ülle: Uurijaks.

Priit: Ausalt öeldes ma selle peale ei mõelnud.

5. Mis värvi sokke teile meeldib kanda?

Toomas: Halle - lähevad auto värviga kokku.

Aare: Mulle meeldivad punased sokid, kuid valin sokke vastavalt riietusele.

Danica: Värvilised madala äärega sokid, kannan samuti vastavalt riietusele.

Ülle (kindlalt vastates): Valged.

Priit: Madala äärega mustad või valged.

6. Teie kõige pikantsem juhtum seoses kooliga?

Toomas: On üks, aga ma ei

tohi seda öelda, see pole ainult minuga seotud. Aa, kuid on veel üks. Helistasin ühele õpilasele koju, siis oli veel lauatelefonil aeg. Vastu võttis väike õde ning ma kuulsin, kuidas ta hüüdis mu õpilasele, kes juhtumisi oli naissoost: "Tule ruttu, jälle üks poiss helistab sulle!"

Aare: Õpetajana olen põgenenud ühe lapsevanema eest, kes üritas mulle konjakipudelit kinkida. Ta ei saanud aru, et ma ei tohtinud seda vastu võtta. Ta polnud eestlane.

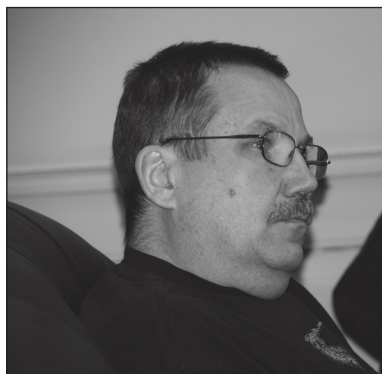
Danica (pika meenutamise peale): Kui ma esimest aastat siin alustasin ja infominutites uute õpetajate nimesid ette loeti, ei saanud õpetaja Salo klass mu nimest aru. Ma täpselt ei mäleta, mida nad kuulnud olid, kas mehaanika või paanika.

Ülle: On olnud hetki, kus ma ei ole osanud käituda. Näiteks mu esimene klass avas mu sünnipäeval klassis šampuse pudeli ja ma ei osanud kuidagi

reageerida.

Priit: Ma olen korralik, ei ole minuga midagi erilist juhtunud. Kuid 15 aastat tagasi vanas koolimajas juhtus selline asi, et meie koolis käis üks närviline poiss. Tal polnud minu vastu midagi, kuid ta tahtis mulle jalamatiga (puust ja harjastega) pähe lüüa. Õnneks suutsime ta maha rahustada.

**Õpetajad ülevalt alla:
Toomas Jürgenstein, Ülle Seevri, Danica Kubi, Aare Ristikivi, Priit Parisoo**

Tervitused vahetusõpilastelt

Sabine Preiman, Venezuela

Hola a todos desde Venezuela! Estoy muy feliz y casi todo es chévere, ehk siis esimese asjana tahaks öelda - kuu ajaga võõras keel täiesti arvestatavale tasemele saada

on vägagi võimalik! Olen just lõpetanud järjekordse tavalise (võin tõesti öelda tavalise, sest kõigege harjub uskumatult kiiresti ära) koolinädala. 7.20 ärkamine on kauge minevik

Bonjour! Tervitused siit Lõuna-Prantsusmaalt. Iga päev juhtub midagi täiesti hullu ja erilist ja pöörast ja naljakat, ma ei jõuaks elu sees kõike ära rääkida, mida ma juba läbi elanud olen. Keelega on muidugi veel raske, nad räägivad nii kiiresti ja mingi toreda lõuna-aksendiga, et suht keeruline on pihta saada. Enamuse ajast noogutan ja naeratan ja teen näo, et saan aru, millest jutt käib. Tavaliselt läheb see õnneks läbi ka. Ise ma oskan juba lauseid kokku panna, aga häälendus on vist suht mööda, sest keegi ei saa kunagi aru, mida ma öelda tahan.. Aga pole hullu, ma ei ole veel alla andnud.

Kool on siin totaalselt erinev, päev kestab kaheksast kuueni õhtul, aga sisalsab endas umbes 5 tunni jagu pause. Ühesõnaga, kuhugile ei ole kiiret, kõige jaoks võetakse rahulikult aega. Kogu söögikultuur on midagi täiesti teistsugust.. Aga no konnajaalgu ja tigusid ei ole veel sõõnud. Ja üldiselt, see loodus ja kõik, appi no ma ei tea nii lühidalt on kogu elamust nii raske kokku võtta..

Igatahes, kui oled aasta eemal, saad kõigest palju paremini aru ja hakkad hindama asju, mida varem tähelegi ei pannud. Tahaksin teile kõigile öelda, et kui teile antakse võimalus midagi

- siin hakkavad tunnid juba 6.50. Aga ärkama vara ei pea, sest riietumisele aega ei kulu, kuna iga päev pean kandma kaunist (valetan) koolivormi ning kohalike jaoks olen ma võrdväärne supermodelliga ka siis, kui juuksed on kammimata, silmaalused on suurest unest paistes ja padjarandid on üle terve näo. Ma ei liialda. Olen siin juba üle kuu aja olnud ja pole veel näinud teist heledate juuste ja siniste silmadega tüdrukut. Ja mina ise ja kõik mu asjad on nende jaoks nii huvitav, et vahepeal on tunne, nagu loomaaias oleks. Loom, mitte külastaja.

Tunnis inglise keelt ei kuule.

Eksamil pidin 9 lauset otsesest kõnest kaudseks muutma. Tõeliselt mahukas eksam. Matemaatikas peab kõik põhjalikult välja kirjutama, nagu 1. klassis. Päeva jooksul on ainult üks vahetund. Sööklat pole, kohvikus müüakse kohutavalt halbu asju. Igal pool on konditsioneerid, nii et pigem on külm kui kuum. Kõik on teistsugune. Kui ma ka kirjutaks pikalt-laialt siinsest elust, ei saaks te sellest mingit aimu. Aga siin ma olen, teisel pool Atlandi, ja olen rahul. Aga ärge muretsege - Eesti on südames. Eesti, Tartu, must leib, hapukoor ja lastevorst. Treffner ka, loomulikult!

Maria Sootak, Prantsusmaa

sellist kogeda, siis ärge mõelge kaua, vaid haarake võimalusest ja elage oma unistuste elu. Päriselt, isegi kui see tähendab tavalisest mugavast keskkonnast

kusagile tundmatusse hüppamist, see on kindlasti seda väärt!

Olge tublid seal kaugel! Ja näeme varsti! Tervitan oma vana kallist klassi.

Ilo-Kaisa Volmer, Saksamaa

Minu kool siin Sachsenis algas juba augustis.

Üldiselt on Saksa õpilased tunnis korralikumad kui Eesti õpilased - tundides juttu ei aeta ja tehakse pidevalt korralikult tööd, kodused ülesanded on ülitähtsad. Üldiselt nädala sees midagi sõpradega koos ei tehta, sest kõik õpivad, heaks ajaveetmise viisiks on erinevad huviringid peale kooli - mina käin näiteks kunstiringis ja osalen ühes Comeniuse projektis. See-ees nädalavahetused mööduvad sõprade keskel kontsertidel,

kodupidudel või koos ette võetud reisidel teistesse linnadesse. Veedan palju aega ka oma hostperega Saksamaad avastades või lihtsalt ühistel õhtusöökidel peaaegu kogu lähisuguvõsaga, mis siin on väga populaarsed.

Üldiselt on siin Saksamaal inimesed natuke avatumad kui Eestis, nii et suhtlemine pole üldse probleem, vabalt võid lihtsalt inimestega rääkima hakata ja kõik on hästi sõbralikud. See, et kõik sõbralikud on, võib muidugi ka minu "vahetusõpilase" staatusest tingitud olla, kes teab.